

فرآیند واکنسیاسیون در کشور از اواخر سال گذشته آغاز شد و در اوایل تابستان صحبت‌هایی مبنی بر واکنسیاسیون جامعه دانشگاهی مطرح شد. سرانجام از اواسط مردادماه واکنسیاسیون جامعه دانشگاهی به صورت بسیار محدود آغاز شد؛ اما با این وجود و علیرغم نزدیک شدن به زمان آغاز سال تحصیلی جدید، بدلیل خیزهای متعدد کرونا و تداوم ریسک بالای حضور در مکان‌های عمومی پُرتجمع و واکنسینه نشدن همه جمعیت هدف، عملاً امکان بازگشایی آموزش حضوری دانشگاه‌ها برای ترم جدید وجود ندارد.

اردیبهشت ماه امسال بود که بحث واکنسیاسیون دانشجویان تمامی دانشگاه‌های کشور برای اولین بار توسط سخنگوی وزارت بهداشت مطرح شد. بر این اساس قرار بود ابتدا تمامی دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها و همچنین دانشجویان رشته‌های بالینی دانشگاه‌های علوم پزشکی تا پایان شهریور ماه واکنسینه شوند، تا این دانشجویان از اوایل مهرماه بتوانند به صورت حضوری در کلاس‌های آموزشی حاضر شوند. سخنگوی وزارت بهداشت در این نشست تأکید کرد: برنامه وزارت بهداشت این است که در مهرماه آموزش حضوری در دانشگاه‌ها دایر شود چراکه آموزش مجازی علیرغم موفقیت در برخی موارد، به دانشجویان ضربه وارد کرده است؛ بنابراین ما باید هر چه زودتر به وضعیت عادی آموزش که همان حضور دانشجویان در دانشگاه‌ها است برگردیم.

نامبرده ادامه داد: برنامهریزی این وزارتخانه مبتنی بر این است که قبل از پایان شهریورماه دانشگاهیان اعم از اساتید و دانشجویان واکنسینه شوند تا بدون مشکل در دانشگاه‌ها حضور داشته باشند.

اگرچه اینگونه اظهارنظرها تنها به سخنگوی وزارت بهداشت ختم نشد و بارها مسئولان کشور از جمله رئیس‌جمهور وقت و وزیر بهداشت قول واکنسیاسیون دانشجویان تا شهریور ماه را داده بود، اما این وعده‌ها در حد حرف باقی ماند و به این ترتیب اکنون که کمتر از دو هفته به بازگشایی دانشگاه‌ها و شروع سال تحصیلی جدید باقی مانده فقط تعداد محدودی از دانشجویان واکنسینه شده‌اند و تزریق دوز دوم واکسن اعضای هیئت علمی و کارکنان نیز به اتمام نرسیده است. به این ترتیب و علیرغم قول‌ها و اظهار نظرهای متناقض مسئولان دولت قبل، هنوز مشخص نیست دقیقاً چه برنامه مشخصی برای آموزش دانشجویان هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی جدید اجرایی خواهد شد. در این بین، مسئولان وزارت بهداشت علیرغم تأکید بر اهمیت آموزش‌های حضوری و بازگشایی حضوری دانشگاه‌ها، حدود دو هفته پیش با ابلاغ دستورالعملی واحد به دانشگاه‌های وزارت علوم انجام فرایند واکنسیاسیون دانشجویان را متوقف کردند. این موضوع و این توقف و تاخیرها موجب شد هفته گذشته، وزیر جدید علوم، تحقیقات و فناوری اعلام کند: بازگشایی حضوری دانشگاه‌ها تا پیش از تکمیل فرآیند واکنسیاسیون به تعویق افتاد. در این بین، مسئولان دانشگاه‌های بزرگ نیز مواضعی را در این زمینه و موضع واکنسیاسیون دانشجویان دانشگاهیان ارائه دادند.

معاون دانشجویی دانشگاه تهران با بیان اینکه دوز اول واکنسیاسیون اعضای هیئت علمی و کارکنان دانشگاه تهران به پایان رسیده است و دوز دوم نیز در حال انجام است، گفت: پیش‌بینی شده است تا پایان شهریور ماه تمامی پرسنل

این دانشگاه (کارمندان و اعضای هیئت علمی) و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و تا پایان آذر ماه نیز تمامی دانشجویان مقطع کارشناسی واکنسینه شوند. نامبرده با بیان اینکه واکنسیاسیون دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه تهران به انجام رسیده است، تأکید کرد: حدود ۳۰۰ دانشجوی تحصیلات تکمیلی در خوابگاه‌های دانشگاه تهران ساکن هستند و هر دانشجویی که متقاضی بود واکنسینه شده است.

وی خاطر نشان کرد: در حال واکنسینه کردن دانشجویان دکتری دانشگاه تهران بودیم که دستوالعملی مبنی بر توقف واکنسیاسیون به دست ما رسید و اعلام کردند که قرار است در این خصوص تصمیمات جدیدی اتخاذ و اعلام شود. بنابراین منتظر برنامه جدید ستاد ملی مقابله با کرونا هستیم.

دانشگاه Daneshgah@Kayhan.ir

آمد واکنسیاسیون دانشجویان متوقف شود. به این ترتیب تاکنون ۲۹۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس واکنسینه شده‌اند و مجموع تعداد افراد واکنسینه شده در دانشگاه تربیت مدرس اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان و کارکنان به ۴۱۰۰ نفر می‌رسد. وی با اشاره به فرایند واکنسیاسیون دانشجویان ساکن شهرستان‌ها اظهار کرد: حدود یک ماه پیش اسامی و مشخصات دانشجویان ساکن شهرستان را به وزارت علوم و بهداشت، اسامی این دانشجویان در سامانه ثبت شود و طبق وعده‌های این دو وزارتخانه قرار است واکنسیاسیون دانشجویان تحصیلات تکمیلی ساکن شهرستان‌ها از اواخر شهریور ماه و در شهر خودشان انجام شود.

معاون دانشجویی دانشگاه علم وصنعت نیز در

طلسم کلاس‌های حضوری دانشگاه‌ها

شکسته می‌شود؟؟

کووید-۱۹ را در محل دانشگاه دریافت کردند. وی ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه واکسن تزریقی به برخی از افراد از نوع «آسترانکا» بوده است، ایمنی این افراد در برابر کووید-۱۹، بعد از دوماه و نیم حاصل می‌شود که با این وصف عملاً به ترم بعد نمی‌رسیم. ضمن اینکه اگر واکنسیاسیون را برای تعدادی از افراد انجام دهیم و بگوییم این افراد مجاز به ورود به دانشگاه هستند، از نظر علمی صحیح نیست؛ چراکه از نظر علمی در کل دنیا، دانشگاه‌ها آخرین مراکز جمعی هستند که می‌توانند در زمان همه‌گیری‌ها بازگشایی شوند. زیرا افراد از شهرها و کشورهای مختلف وارد یک دانشگاه می‌شوند.

وی در این‌ رابطه ادامه داد: از نظر علمی، زمانی همه جامعه به حالت عادی بازمی‌گردد که با ۷۰درصد افراد جامعه به بیماری مبتلا شده باشند و با واکنسینه شده باشند. اگر این دو نکته را کنار همدیگر بگذاریم، دانشگاه‌ها باید هنگامی بازگشایی شوند که ۷۰ درصد افراد جامعه یا واکنسینه شده باشند و یا مبتلا شده باشند. اگر اینطور نباشد بازگشایی دانشگاه‌ها کاراشتابی است. در چنین شرایطی، مصونیت فقط برای افرادی است که واکنسینه شده‌اند در صورتی که افراد واکنسینه شده می‌توانند ناقل هم باشند.

در همین راستا، مدیر مرکز بهداشت و درمان دانشگاه تربیت مدرس، با بیان اینکه در دانشگاه تربیت مدرس، ۱۱۵۰ نفر اعم از عضو هیئت علمی و کارکنان دانشگاه واکنسینه شده‌اند، گفت: ما واکنسیاسیون دانشجویان را در یک فرایند چهار روزه آغاز کردیم و در ابتدا واکنسیاسیون دانشجویان خوابگاهی و سپس دانشجویانی که مجوز تردد در دانشگاه را داشتند انجام دادیم. پس از آن نیز واکنسیاسیون دانشجویان استان تهران را آغاز کردیم و بعد دانشجویان دکتری واکنسینه شدند و در نهایت تقریباً نیمی از دانشجویان کارشناسی ارشد واکسن خود را دریافت کردند؛ تا اینکه دستور

۳۰۰ دانشجوی خوابگاهی را واکنسینه کردیم. در عین حال، معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی نیز درباره روند واکنسیاسیون این دانشگاه گفت: تمامی دانشجویان خارجی ساکن در خوابگاه‌های علامه طباطبایی واکنسینه شده‌اند و ما دانشجویی نداریم که دوز اول واکسن را دریافت نکرده باشند. در عین حال قرار است تا پایان شهریور ماه واکنسیاسیون دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی نیز به اتمام برسد.

بنا بر اعلام معاون دانشجویی دانشگاه الزهرا، فرایند واکنسیاسیون ۱۲۰۰ نفر شامل کلیه اعضاء هیئت علمی و کارمندان و برخی از محققین پساکدتری در این دانشگاه انجام شده و در فاز بعدی روند واکنسیاسیون کارکنان در دستور کار قرار گرفت و اعضای دانشگاه بر اساس بخشنامه ابلاغی وزارت بهداشت و بنا به برنامهریزی و زمانبندی، به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی، دوز اول واکسن کووید-۱۹ خود را دریافت کردند.

نامبرده درخصوص واکنسیاسیون دانشجویان

خوابگاهی و ساکن شهرستان گفت: امیدواریم طبق

اعلام قبلی از سوی وزارت بهداشت در شهریور ماه

مجاز و سهمیه واکسن دانشجویانمان را دریافت

کنیم و بتوانیم فرصت واکنسینه کردن دانشجویان

کارشناسی را هم داشته باشیم. البته برای این

منظور برنامهریزی و زمان بندی صورت گرفته

است که متعاقبا اعلام خواهد شد.

به نقل از ایسنا، اظهارات مطرح شده از سوی مسئولان دانشگاه‌ها بیانگر آن است که در برخی از دانشگاه‌ها هیچ دانشجویی واکنسینه نشده و در برخی دانشگاه‌ها تعداد واکنسینه شدگان بسیار محدود است. این در حالی است که با توجه به اهمیت بازگشایی دانشگاه‌ها و البته با توجه به اولویت حفظ سلامتی جامعه دانشگاهی، این امکان وجود داشت که در دایت مسئولان و برنامهریزی بهتر، فرآیند واکنسیاسیون جامعه دانشگاهی کشور زودتر آغاز شود تا بازگشایی دانشگاه‌ها در زمان تعیین شده میسر شود که این امر محقق نشد.

نکته دیگر اینکه، مشکل عدم واکنسیاسیون دانشگاهیان تنها محدود به دانشگاه‌های تهران نمی‌شود و دانشگاه‌های بزرگ سایر شهرها نیز بعضاً از واکنسینه نشدن دانشگاهیان خود و بالاترکلیفی برای شروع سال تحصیلی جدید و نوع آموزش امسال گلایه‌مند هستند. با توجه به صحبت‌های خیر وزیر جدید بهداشت، مبنی بر اینکه شرط ورود دانشجویان به کلاس‌ها ارائه کارت واکسن است و همچنین با توجه به اعلام وزیر علوم مبنی بر اینکه بازگشایی کلاس‌های حضوری منوط به تعداد واکنسیاسیون دانشگاهیان است و از آنجا که تنها تعداد بسیار محدودی از دانشگاهیان کشور در برابر کووید-۱۹ واکنسینه شده‌اند و عملاً بازگشایی دانشگاه‌ها در موعد مقرر (حداقل برای نیمسال اول) ممکن نیست.

با وجودی که تعلل مسئولان دولت قبل در واکنسینه کردن دانشگاهیان موجب شد ملاحظه‌صرفت حضور دانشجویان در کلاس‌های حضوری نیمسال اول سال تحصیلی جدید از میان برود، امیدواریم با توجه به وعده‌های داده شده، با برنامهریزی مسئولان امر در دولت جدید واکنسیاسیون سراسری دانشگاهیان کشور از اواخر شهریور آغاز شود تا حداقل امکان برگزاری کلاس‌های حضوری دانشگاه‌ها برای نیمسال دوم‌تحصیلی مهیا شود.

مدیر رصدخانه مهاجرت ایران ادامه داد: منطقه آمریکای شمالی و اروپای غربی به صورت تاریخی محبوب‌ترین مقصد دانشجویان بین‌المللی بوده است. در سال ۲۰۱۸ میلادی ۵۱ درصد از دانشجویان، کشورهای این منطقه را به عنوان مقصد تحصیلی خود انتخاب کرده‌اند. بررسی روندهای جابجایی بین‌المللی دانشجویان در طول ۱۵–۱۰ سال اخیر حاکی از آن است که کشورهای غربی دیگر همچون گذشته تنها مقصد محبوب دانشجویان بین‌المللی نیستند. عواملی همچون اوج‌گیری جنبش‌های ملی‌گرایانه، تشدید قوانین ضد مهاجرتی در کشورهای مقصد، اهمیت یافتن نزدیکی‌های فرهنگی و جغرافیایی، ضرورت مقرون به‌صرفه بودن تحصیل به ظهور مقاصد جدید تحصیلی در قاره آسیا به خصوص کشور چین کمک کرده است.

نامبرده در انتها خاطرنشان نمود: کشورهای آمریکا، بریتانیا، کانادا، چین و استرالیا به ترتیب با بیشترین تعداد دانشجویان بین‌المللی، پنج کشور برتر میزبان دانشجویان بین‌المللی در سال ۲۰۲۰ بوده‌اند. با توجه به اینکه مهم‌ترین کشورهای دانشجویفرست جهان یعنی چین و هند در آسیا قرار دارند، در نتیجه ۲۷ درصد از کل جمعیت دانشجویان بین‌المللی در جهان حدود ۱/۵ میلیون نفر از کشورهای آسیایی و اقیانوسیه تأمین می‌شوند. چین، هند، آلمان، ویتنام و کره‌جنوبی نیز به ترتیب پنج کشور برتر دانشجویفرست در سال ۲۰۱۸ بودند.

صفحه ۸

چهارشنبه ۲۴ شهریور ۱۴۰۰

۸ صفر ۱۴۴۳ – شماره ۲۲۸۴۲

از «اعتیاد به اینترنت» تا «اُفت علمی»

اندر معایب آموزش مجازی دانشجویان

با گسترش همه‌گیری ویروس کرونا، بسیاری از کشورها در دو سال گذشته، به روش‌های مختلفی تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها را تجربه کردند؛ در کشور ما نیز سال تحصیلی گذشته غیر حضوری و به اصطلاح آنلاین برگزار شد و میلیون‌ها دانش‌آموز و دانشجو از حضور در محیط‌های آموزشی محروم بودند. آموزش غیرحضوری به‌ویژه در شرایط خاص مانند وقوع همه‌گیری بیماری‌ها و سایر حوادث و بلاای مزایایی دارد که نمی‌توان از آن گذشت؛ از هزینه‌های رفت و آمد و انرژی؛ اما باید توجه داشت، این مزایا تنها بخشی از واقعیت‌اند و اُفت و پیامدهای فراوان آن نباید مغفول بماند.

به نقل از ایرنا، غفلت از آموزش حضوری و تکیه صرف به فضای آنلاین و آموزش‌های از راه دور، آسیب‌های فراوانی دارد که لازم است به صورتی ویژه به آن توجه شود.

اُفت شدید علمی

نخستین آسیب غیبت آموزش حضوری، اُفت شدید علمی و کم‌سوادی بسیاری از دانشجویان بوده است. مشاهد‌ها نشان می‌دهد بسیاری از دانشجویان اگرچه به دلایل آموزشی و انگیزه دریافت حداقل نمره از اساتید در کلاس‌های درس مجازی حاضر می‌شوند اما به رغبتی ایشان به محتوای تدریس شده و گاهاً استفاده از ترفندهایی برای حضور صوری بر سر کلاس‌های اینترنتی، خود باعث کاهش شدید یادگیری و بروز اُفت تحصیلی در بسیاری از دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی گردیده است.

کم‌تحرکی و ناتلاسی اندام

حضور در خانه و امکان دریافت درس از طریق گوشی تلفن هوشمند یا لپ‌تاپ، باعث کاهش تحرک و افزایش چاقی می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان اضافه وزن دانشجویان و دانش‌آموزان ۷ درصد در ابتدای شیوع دوران کرونا، به حدود ۲۱ درصد رسیده است که پیامدهای خاص سلامتی و بهداشتی به همراه خواهد داشت. این تبعات حتی دامنگیر معلمان، اساتید و کادر اداری هم شده و بسیاری از آنها با مشکلات ناشی از کم‌تحرکی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

بی‌نظمی و اختلال‌های خواب

یکی از دیگر جنبه‌های ظاهرا مفید آموزش مجازی، مقید نبودن به ساعات ثابت روزانه و شناور بودن زمان استفاده از محتوای درسی است؛ این مزیت البته معایبی هم داشته و باعث بی‌نظمی در ساعات خواب و بیداری و تغییر سبک زندگی دانشجویان و اساتید شده است. در تعطیلی دانشگاه‌ها، بسیاری از دانشجویان خود را موظف به رعایت نظم و ترتیب در کارها و بیداری در ساعات اولیه صبح نکرده و از آن سو، شب‌ها تا دیرقت بیدار می‌مانند، در حالی‌که دانشگاه‌های حضوری، اساتاد و دانشجو را موظف می‌کردند در ساعات مشخصی از روز در کلاس درس حضور داشته و نسبت به ساعات خواب و بیدار خود حساس باشند.

تنهایی و افسردگی

مزیت مهم دیگر آموزش حضوری، همگرایی روندها و پیوندهای فردی و جمعی است؛ دانشجویی که می‌توانست در محیط دانشگاه تجربه مراودات دوستانه با هم‌دانشگاهی را کسب نماید، اکنون به صورتی منزوی در کنج خانه است و تنهایی را تجربه می‌کند. این وضعیت باعث گسترش افسردگی، پرخاش و غفلت از مرادهای انسانی شده است. جنبه‌های اجتماعی و میان فردی حضور فیزیکی در دانشگاه و محیط آموزش عالی، از مهم‌ترین کارکردهای شیوه‌های سنتی و از دلایل مهم تداوم آن هستند.

کاهش مهارت‌های اجتماعی

بسیاری از متخصصان و روان‌شناسان، کارکردهای اجتماعی آموزش حضوری را مهم‌ترین مزیت این روش تحصیلی می‌دانند. با حضور دانشجویان در محیط دانشگاه، امکان آموزش و تمرین مهارت‌های اجتماعی فراهم می‌شود؛ از جمله مهارت‌های همدلی، حل اختلاف، همکاری و… با تعطیلی کامل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و نریکویت میلیون‌ها دانشجو از این امکان مهم، بیم آن می‌رود در آینده‌ای نزدیک با نسلی مواجه باشیم که حداقل‌ها در زمینه همدلی و مهارت‌های اساسی زندگی جمعی را نیز نیاموخته‌اند!

غفلت از جنبه‌های پرورشی

در کنار کارکردهای آموزشی، ورزشی، شادی‌آور و تحرک‌بخش، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های آموزش حضوری، کارکردهای پرورشی و غیردرسی آن است؛ این جنبه به هیچ وجه در فضاهای آنلاین قابلیت اجرا ندارد و در صورت ادامه وضع موجود، بخش‌های بزرگی از دانشجویان از برنامه‌های پرورشی همچون آموزش‌های مذهبی، روحیه مشارکت و مسئولیت‌پذیری، کار جمعی، فعالیت‌های فوق برنامه مانند سرود، تئاتر، مسابقات هنری و فرهنگی در دانشگاه‌ها محروم خواهد بود.

یکنواختی و دلزدگی از آموزش

اتفاق مهم دیگری در سال تحصیلی گذشته رخ داده است، خستگی استاد و دانشجو از فضای یکنواخت درس و کلاس مجازی بوده و باعث دلزدگی بسیاری از جوانان از فضاهای درسی و علمی شده است. حضور چندین ساعته در یک پلت فرم مجازی و نبود تنوع و هیجان و یکنواختی کلاس‌های درس، از دلایل این وضعیت است.

هزینه‌های اینترنت و عدم دسترسی‌ها

تجربه سال تحصیلی اینترنتی نشان می‌دهد استفاده از فضای آنلاین برای بخش مهمی از خانواده‌ها، هزینه‌ها و مشکلات بسیاری به همراه داشته و در نتیجه برخی از دانشجویان حتی مجبور شده‌اند تا قید تحصیل به شیوه مجازی را نیز به جهت کمبود امکانات و سرسام‌آور بودن هزینه‌ها وابسته به آن، بزنند. در شرایط تحریم‌های سنگین اقتصادی و پیامدهای منفی آن بر معیشت و اشتغال خانواده، هزینه خرید یا تأمین گوشی‌های تلفن هوشمند و اشتراک اینترنت با مالی دیگری بر دوش خانواده‌ها قرار داده است که برخی از افسار ضعیف و محروم قادر به تأمین آن نیستند. از طرفی در بسیاری از مناطق دورافتاده و نیز بسیاری از دانشجویان و دانش‌آموزان، امکان دسترسی به اینترنت را ندارند و این موضوع، باعث محرومیت شدید آموزشی آنها شده است.

اعتیاد به اینترنت

تجربه سسر و کار داشتن روزانه با گوشی‌های هوشمند و فضاهای آنلاین، باعث بروز مشکل جدی و جدید دیگری با عنوان اعتیاد به اینترنت شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد اکنون وابستگی زیان بار به فضای آنلاین و پیامدهای منفی آن، در میان بخش‌های بزرگی از اساتید و دانشجویان رو به افزایش است.

قاب‌ل توجه دانشجویان، طلاب و اساتید محترم حوزه و دانشگاه

«صفحه دانشگاه کیهان» از اخبار، مقالات، یادداشت‌ها و تحلیل‌های فرهنگی یا سیاسی مرتبط با عرصه‌های دانشگاهی و دانشجویی استنبال می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند فایل حرفه‌پیشی شده مطالب خود را به رایانامه Daneshgah.Kayhan@Iran.ir یا نامبار ۰۲۱-۳۳۱۱۱۱۲۰ ارسال نمایند. بدیهی است که روزنامه کیهان در ویرایش، تلخیص، انتشار یا عدم انتشار مقالات ارسالی، آزاد است.

مقاصد محبوب دانشگاهی در جهان و دانشجویفرست‌ترین کشورها کدامند؟

نامبرده تصریح کرد: از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸، هم‌زمان با کاهش جمعیت دانشجویان ایرانی در آمریکا، تعداد ایرانیان مشغول به تحصیل در دانشگاه‌های برتر آمریکا هم کاهش اندکی یافته و از رقم ۲۳۲ دانشجو به حدود ۲۲۰ نفر رسیده است. رشد از ۲۰۱ دانشجو به ۲۳۲ دانشجو رسیده است.

۲۰۱۳ به ۰/۴۷ درصد در سال ۲۰۱۸ رسیده است. نامبرده اضافه کرد: در سال ۲۰۱۸ تعداد کل دانشجویان جهان در بخش آموزش عالی ۲۷ میلیون نفر بوده است که دانشجویان بین‌المللی تنها ۴/۲ درصد از این جمعیت را شامل می‌شوند.